

ja se je okoli 1000 vagonov sena, mnogo voz s konzervami itd. Pravo središče skladišč pa je bil Videm. V Ljubljini je bil velik saperski park z veliko množino lokomotiv in vagonov v glavnem za poljske železnice. Našlo se je okoli 150 rabljenih motorjev in 100 razbitih letal. Okoli Krmna je bilo okoli 30 velikih bolnišnic, prenapolnjenih s sanitetnim materialom. Ta zona je dala večji del takoj porabnega materiala. Tretja zona sega od Tilmenta do Piave. Tu se je našlo manj eraričnega blaga, pač pa zaloge zapuščenih privatnih trgovin in skladišč. Z vsem je bila preskrbljena italijska armada takoj in tudi prebivalstvo. Občutno pa je manjkalo soli, sladkorja, tobaka in premoga. Drugega pa je bilo vsega v izobilju.

Težave prehrane na Francoskem.

W.-B. Bern, 12. decembra. Minister za prehrano Boret izjavil je včeraj v francoski zbornici, da mora parlamentu in deželi veliko resnost položaja ter neobhodno potrebo omejitve živil pojasnit. Ona ima največje skrbi za bodoče dni. Celo zaloge armad so nezadostne. Prva dolžnost ministra je, da te zaloge izpopolni. Za civilno prebivalstvo ima na razpolago le rezervo 607.000 dvojnih centrov žita in moke, kar je potrebščina uporabe treh dni. Glede ovsa položaj ni nič manj vznemirljiv. Vsled tega se mora število armadnih konjev znižati. Sladkorna racija se bode v bodočem mesecu deloma s saharinom nadomestila. Tudi poraba bencina se more še bolj omejiti. Istotako se namerava omejiti uporabo krompirja. Glede kruha je položaj v drugih deželah še mnogo težavnnejši. V Italiji je bilo to vprašanje nekaj časa tako kritično, da je moralna francoska vlada italijansko žito oddati. Boret končal je z besedami, da bode vse storili, da Francija ne bode doživelva več težkih ur, ki jih je že enkrat pretrpela.

(Francozom gre v zmislu teh izvajanj torej že prokleto slabo! Op. ur.)

Ne preveč optimizma!

K.-B. Dunaj, 19. decembra. H konfliktu med Rusijo (boljševiki) in Ukrajino piše „Wiener Allgemeine Zeitung“: Nerazveseljivi razvoj dogodkov v bivši carevini da jasno spoznati, kako malo razjasnjen je notranji položaj dežele, s katero nameravamo stopiti v mirovna pogajanja. Če je tudi z bližajočo se konferenco v Brestu Litovskem storjen važen korak naprej, bi bilo vendar popolnoma napočno, vdajati se v tem trenotku predaleko-sežnim upanjem. Pred očmi nam mora biti, da stojimo šele ob pričetku gotovo zelo težavnega in od raznih neprevidnih slučajev odvisnega podvzetja. Če pride res do konflikta med Rusijo in Ukrajinci, dalekosežnosti takega dogodka in njegovega vpliva na mirovna pogajanja v tem trenotku niti presoditi ne moremo. Samo eno se da reči že sedaj: da je notranji položaj Rusije tak, da moramo biti pripravljeni na presenetjenja.

Borbe z Italijani.

Dunaj, 19. decembra. Vojni tiskovni stan: Zavzetju Col Caprile in vzhodno od tam ležečih močnih višinskih italijskih postojank, je sledilo včeraj zavzetje Monte Asolone; vzeli so ga Korosi 7. pešpolka. S tem in z zavzetjem višinskih postojank pri Osteria al Lepre, ki so jih osvojile čete četrte pehotne divizije, je klub neugodnemu vremenu napredoval napad približno dva kilometra južno od črte Col Caprile — Col della Beretta. Popolnoma smo odbili protinapade Italijanov. Naskakajoče čete so pritiskale za sovražnikom in so mu iztrgale še približno 1000 korakov vzhodno od Monte Asolene ležeča opiralica. Do zdaj smo ujeli 48 častnikov in nad 2000 mož. Besni napadi Italijanov v prostoru Monte Solarola so se izjalovili na hrabrosti nemških čet; na Asiaški visoki planoti so se klub slabemu vremenu — deževalo je in snežilo — le malo bojevali. Ker je močno snežilo, so bili na tirolski Zahodni fronti vsi nastopi nemogoči. Z naskokom patrulje na sovražno mostišče pri izlivu Piave smo vjeli več sovražnikov v njih jarkih.

Vojni troški Italije.

„Neue Zürcher Zeitung“ poroča, da izide te dni uradno pooblastilo za zakladnega ministra, da dobri pri treh bankah nadaljnje izredne predujme v znesku 800 milijonov lir. Naši laški sosedi potrebujejo torej tudi že drobiža! Evviva la guerra!

Begunci iz Beneške.

Beguncev iz Beneške je okoli 145.000. V Milatu, Rimu in Genovi so vse dvorane, cerkve in drugi veliki prostori polni beguncev. Hočajo jih spraviti v obrežne kraje. Ameriška vlada je poslala za italijske begunce 1 milijon dolarjev, ameriški Rdeči križ poldruži milijon dolarjev. Vanderbilt je dal italijskemu Rdečemu križu 1 milijon dolarjev. Iz drugih virov se pa poroča, da je število italijskih beguncev iz benečanskih pokrajin mnogo večje in da postaja tudi obupanje zapeljana prebivalstva v Italiji vedno večje. Ni čuda, ti „makaroni“ so pač mislili, da bodo dejno kar v par dneh napravili svoj „izprehod“ preko Ljubljane in Gradca na Dunaj. Pa so se grozavito zmotili! Iz tega „izprehoda“ na Dunaj zamore nastati v kratkem „izprehod“ v Benetke in Mailand. Efijalt in Judež sta bila že vedno v zgodovini najkrutej kaznovana!

Kaj se godi v Italiji?

„Neue Zürcher Nachrichten“ priobčujejo indirektnim potom došle informacije, po katerih preti Italiji že danes polom. Razburjenje je splošno, od Milana do Neaplja in Palerma in v večjih mestih zadržujejo razburjenje oddelki tujih čet in številna policija, na kmetih pa tujih v srednjem Italiji, kažejo razmere že anarhijo. Ogromni terorizem vlade bo mogoče še zadržal elementarni izbruh tega gibanja, ali to raste latentno v masah in bo v primernem trenotku izbruhnilo toliko silnješje, dočim v višjih slojih razkrojilni proces rapidno napreduje. Grožnje ententnih agentov ne učinkujejo več. Prvo represalijo entente v Italiji zavrnejo s tem, da se polaste ententnih podanikov kot talov. Tako se splošno govor. Parlament je prišel ob vsako veljavno v javnem mnenju. — Tudi iz drugih virov je posneti, da se na Italijanskem pripravljajo prav čudne in nevarne stvari. Razumljivo je to, kajti italijsko ljudstvo je bilo zapeljano z najpodlejšim izdajstvom v to vojno, ki mu bode prinesla le batine, lakote, bremena, ki mu bode prinesla padi tudi prej ali sleg revolucijo. Vbogi ré bambino, kako se mu morajo že zdaj hlačice tresti . . .

Zavzetje Monta Caprile.

Iz vojno-poročevalskega stana, dne 19. decembra: Zavzetju hriba Caprile in vzhodno se nahajajočih močnih višinskih pozicij Italijanov je sledilo včeraj zavojevanje hriba Asolone po koroškem infanterijskem regimentu št. 7. S tem in z zajurišanimi višinskimi pozicijami pri Osteria al Lepre s strani čet četrte infanterijske divizije je pomaknjen napad za približno dva kilometra južno črte Col Caprile, Col della Beretta navzliči neugodnemu vremenu. Takojšnji ljuti protinapadi Italijanov so bili gladko zavrnjeni. Pritiskačjoč za bežečim sovražnikom so mogle jurišajoče čete iztrgati mu še oporišča kakih 1000 korakov vzhodno hriba Asolone. Ljuti napadi Italijanov na prostoru hriba Solarolo so se razočili ob hrabrosti nemških čet. Na Asiaški visoki planoti je bilo bojno delovanje vsele dežja in snega malenkostno. Gost sneg je zadrževal akcije tudi na tirolski zapadni fronti. Na piavskem izlivnem ozemlju je neka napadala patrulja napadala sovražno mostiško pozicijo in vzel nekaj mož iz sovražnih jarkov. Vojško razmotrivanje poudarja, da so naše čete pripelzale na greben ogromnega dorskega masiva med Brento in Piavo in nadaljnja pot jih vodi navzdol v nižino pri Bassanu. Pozicija na hribu Asolone pospešuje nadaljevanje podjetja in prijema z boka italijske čete med hriboma Grappa in Solarolo. Pričakovati je operativnih učinkov naših včerajšnjih uspehov. Iztrgana je Italijanu tudi

važna cesta Rochade, ki vodi iz Brente preko Lepre in Asolone na Grappo.

Vojna na morju.

23.800 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 20. decembra. Eden nemških podmorskih čolnov (kapitanlajtnant Vibeg) potopil je v Kanalu pod najmočnejšim sovražnim protičinkom 5 parnikov s 23.500 brutto-register-tonami.

Sef admiralnega štaba mornarice.

Sovražne izgube na vojnih ladjah.

W.-B. Berlin, 13. decembra. Vsled potopljenja francoske pancearske križanke „Chateau Renauld“ so izgube sovražnikov na vojnih ladjah od začetka vojne sem narastle na 300 ladij v skupni velikosti 1.806.000 ton. Pri tem se ni vračunalo pomožne križarke, pomožne ladje, predstrelne čolne in oborožene ribiške čolne. Skupne izgube sovražnih vojnih ladij so zdaj skoraj tako velike, kakor nemška mornarica v začetku vojne; ta je namreč znašala 1.019.417 ton.

Novi uspehi podmorskih čolnov.

W.-B. Berlin, 21. decembra. Zopet so naši podmorski čolni v Bristolskem kanalu, v Kanalu in v Severnem morju 4 parnike, eno ladjo na jadre in 3 angleške ribiške ladje potopili.

W.-B. Berlin, 20. decembra. Zadnjič se je v Biskajskem zalivu iz nekega spremstva 5000 ton veliki, težko naloženi, sivo pobaranvi tovorni parni sestrelil. V spremstvu nastala je potem velika zmešjava. Parnik je pričel na čoln razburjeno streljati, brez da bi zadel. S torpedom v sredini zadeta ladja se je hitro z vodo napolnila in se po 4 minutah potopila. S tem je potegnila zadajšnje rešilne čolne seboj v globokočino. Zopet novi dokaz, da so velike izgube na človeškem življenju pri potopih ladij povzročene od lastne nečistnosti posadk, ker se ta ne oddali jo hitro od potopljajočih se ladij.

Novi uspehi podmorskih čolnov.

W.-B. Berlin, 23. decembra. Novi uspehi podmorskih čolnov v zatvorenem okolišu okrog Anglike so dali 20.000 brutto-register-ton. Med potopljenimi ladji so se nahajale ena polna ladja z več kot 2000 tonami, ki je bila z jeklom, tobakom in lesom na poti v Francijo, ter dva večja oborožena parniki. Eden teh parnikov bil je iz močnega spremstva križark, razruševalcev in ribiških parnikov sestreljen.

W.-B. Berlin, 24. decembra. Uradno se poroča: V Hoofdenu, Kanalu in Irskem morju so naši podmorski čolni 4 parniki in eno angleško ribiško ladjo uničili. Eden potopljeni parniki se je sestrelil iz močnega spremstva. Njegov naloženi tovor je bil bržkone posebno vreden. Med parniki sta se nahajala 2 angleška naložena parnika.

Sef admiralnega štaba mornarice.

Trije sovražni parniki potopljeni.

K.-B. Hork van Holland, 23. decembra. Trije angleški razruševalci bili so v bližini Maas-svetilnika torpedirani. Posamezni še primanjkujejo.

Potopljeno.

W.-B. Berlin, 24. decembra. V angleškem Kanalu in na vzhodnem obrežju Anglike so naši podmorski čolni še nadaljnih 23.000 prostornih ton potopili.

Sef admiralnega štaba mornarice.

Politični utrinki.

Armada veleizdajalcev.

K.-B. Paris, 21. decembra. (Havas). Neki razglas določa uresničenje samostojne češko-slovaške armade podoveljstvom francoskega nadkomanda; ta armada

se bode pod lastno zastavo proti Nemčiji in Avstro-Ogrski borila.

To poročilo je uradno in daje mnogo mislit. Doslej smo vedeli le o tem, da je bila na Ruskem „češka brigada“, obstoječa iz samih vitezov in dezerterjev, ki je v zmislu vseslovenske agitacije vodila boj proti lastni avstrijski domovini. V zadnjem času došla so privatna poročila, da so se taki visični kandidati tudi na Italijanskem pojavili. No, zdaj so pa celo na Francoskem uresničili armado čeških vitezov. Fej! Človeka popade gnus in stud. In to vitezovske lopevne, te bandite, ki streljajo na svojo domovino, podpirajo in zagovarjajo tudi slovenski listi. „Straz“ in „Gospodar“ sta navdušena zagovornika teh vitezov. Fej!

Naše premirje z Rusijo.

Zaradi pomanjkanja prostora objavljamo šele danes besedilo sprave z Rusijo, ki se tiče premirja:

K.B. Dunaj, 17. decembra. Dne 15. v Brestu-Litovskem sklenjeno in podpisano premirje med vrhovnimi armadnimi vodstvi Avstro-Ogrske, Nemčije, Bolgarske in Turčije na eni strani ter Rusije na drugi strani, ima tole besedilo:

Med pooblaščenimi zastopniki vrhovnih armadnih vodstev Avstro-Ogrske, Nemčije, Bolgarske in Turčije na eni strani in Rusije na drugi strani se sklene v dosegom trajnega za vse dele častnega miru tole premirje:

I. Premirje se prične dne 17. decembra 1917 ob 12. opoldne. Pogodbo sklepajoče stranke so upravičene odpovedati premirje 21. dan s sedemnevnim rokom. Če se to ne zgodi, traja premirje avtomatično tako dolgo, da je ena izmed strank z sedemnevnim rokom odpove.

II. Premirje se razteza na vse vojne sile na kopnem in v zraku in pri imenovanilih državah fronte na kopnem med Črnim in Vzhodnim morjem. Istočasno nastopi premirje tudi na rusko-turških bojiščih v Aziji. Pogodbo sklepajoče stranke se zavežejo, da ne bodo med premirjem ojačevale stevila na imenovanih frontah in na otokih Moonsunda se nahajajočih skupin čet tudi glede njih razporedbe in etata in da ne bodo izvršile na teh frontah nobenih pregrupacij v pravu kake ofenzive. Nadalje se zavežejo pogodbo sklepajoče stranke, da ne bodo do 14. januarja 1918 izvršile s fronte med Črnim morjem in Vzhodnim morjem nobenih premirjanj čet z operativnim namenom, izvzemši, ako se to premirje v trenutku, ko se premirje podpiše, že uvaja. Nadalje se zavežejo pogodbo sklepajoči, da ne bodo v pristaniščih Vzhodnega morja vzhodno od 15° širine vzhodno od Greenwicha in v pristaniščih Črnega morja za časa premirja zbirati nikakršnih čet.

III. Kot demarkacijske črte na evropski fronti veljajo obojestranske nasprednje ovire lastnih pozicij. Prekoračiti se smejo te črte samo pod pogoji navedenimi pod številko 4. Tam, kjer ni strnjene pozicije, velja kot demarkacijska črta prema potegnjena med najsprednjimi zasedenimi točkami. Prostor med obema črtama, velja za nevtralen. Enako so nevtralne reke, sposobne za plovbo, ki ločijo obojestranske pozicije. Po njih se ne sme voziti razun, če gre po obojestranskem sporazumu za trgovske vožnje. V odsekih, kjer leže pozicije daleč narazen, je čimprej določiti s strani premirnih komisij (št. 7) demarkacijske črte in jih označiti. Na rusko-turških bojiščih v Aziji določita obojestranska vrhovna poveljnika demarkacijske črte ter promet preko teh po skupnem dogovoru (št. 4).

Da se razvije in utrdi prijateljski odnos med narodi pogodbo sklepajočih strank, se dovoljuje organizirano občevanje čet pod temi-le pogoji:

1. Občevanje je dovoljeno za parlamentarje, za člane premirne komisije (št. 7) in njih namestnike. Vsi ti morajo imeti za to izkaze najmanj kakega kornega poveljnika, oziroma kornega komiteja.

2. V vsakem odseku kake ruske divizije

se more izvršiti na nekako 2 do 3 točkah organizirano občevanje. Zato je treba sporazumno med si nasproti stojecimi divizijami urediti občevalne točke v nevtralnem pasu med demarkacijskimi črtami in jih označiti z belimi zastavami. Občevanje je dovoljeno samo po dnevu od solčnega vzhoda do solčnega zahoda. V teh občevalnih krajih se sme muditi istočasno največ po 25 pripadnikov vsake stranke brez orožja. Dovoljena je izmena vesti in časopisov. Odprta pisma se smejo oddati v nadaljnjo pošiljanje. Dovoljena je prodaja in izmena blaga za dnevno potrebo v teh občevalnicah.

3. Pokopavanje padlih v nevtralnem pasu je dovoljeno. Natančnejše določbe sklenejo vsakokrat obojestranski divizijski ali višji službeni poveljniki.

4. Gledе povratka odpuščenih pripadnikov kake vojske ene izmed držav, ki imajo domovino onstran demarkacijske črte druge dežele, se more odločati še le pri mirovnih pogajanjih. Sem spadajo tudi pripadniki poljskih čet.

5. Vse osebe, ki prekoračijo proti zgoraj navedenim določbam 1.—4. demarkacijske črte nasprotnе stranke, se bodo prijele ter se vrnejo šele po sklepnu miru ali pa ko se premirje prekliče. Pogodbo sklepajoče stranke se zavežejo, da bodo podučile svoje čete s strogi povelji in podrobnim podukom, da se drže pogojev občevanja in da poznajo posledice prekoračenja teh določb.

6. Gledе vojne na morju se določa tole:

1. Premirje velja za vse Črno in Vzhodno morje, vzhodno od 15° vzhodno od Greenwicha in sicer na vse tam se nahajajoče bojne sile na morju in v zraku. Gledе vprašanja premirje v Belem morju in v ruskih obrežnih vodah Severnega ledenega morja se bodo sklepne od nemškega in ruskega pomorskega vojnega vodstva v obojestranskem sporazumu posebne določbe. Kolikor možno, naj že sedaj prenehajo medsebojni napadi na trgovske in vojne ladje v teh vodah. V ono posebno pogodbo naj se sprejmejo tudi določbe, da se po možnosti prepreči, da bi se pomorske vojne sile pogodbo sklepajočih strank na drugih morjih bojevale druga z drugo.

2. Napadi z morja sem in v zraku na pristanišča in obali drugih pogodbo sklepajočih strank bodo na vseh morjih z obema strani prenehali. Tudi je prepovedano pristajanje v pristaniščih in obalah zasedenih od ene stranke s strani pomorskih sil druge stranke.

3. Polet preko pristanišč in obali druge pogodbo sklepajoče stranke ter preko demarkacijskih črte je na vseh morjih prepovedan.

4. Demarkacijske črte potekajo tako: a) v Črnom morju od morskega svetilnika Olince (izliv Donave rokav Sv. Jurja) do rta Ieros (Trapezunt). b) v Vzhodnem morju od otoka Rogū preko zapadne obale Wormsa v Boixcaier in od tam na Swenska Högar. Natančnejša določba črte med Wormsom in Boixcaierjem se prepriča premirni komisiji v Vzhodnem morju (7., 1.) z določbo, da se omogoči russkim pomorskim vojnim silam v vsakem vremenu in tudi če leži led na morju, vožnja v Alandsko morje. Russke pomorske vojne sile ne bodo prekoračile demarkacijske črte proti jugu, pomorske vojne sile zavezniških držav pa ne proti severu. Russka vlada prevzame jamstvo, da bodo pomorske vojne sile entente, ki so se nahajale začetkom premirja severno od demarkacijske črte ali ki bodo pozneje dospele tja, ravno tako nastopale kakor russke vojne sile.

5. Trgovina in trgovska plovba v pomorskih pokrajinh, označenih pod št. 1., 1. št. je prosta. Določanje pogojev za trgovino kakor objava nevarnosti proste poti za trgovske ladje se prepriča premirnim komisijam v Črnom morju in v Vzhodnem morju (št. VII., 1., 7.).

6. Pogodbo sklepajoče stranke se zavežejo, da ne bodo med premirjem v Črnom in Vzhodnem morju ne delate nikakršnih prav za napadne operacije na morju.

VI. Da se preprečijo nemiri in nezgode na fronti, se ne smejo vršiti vaje z infantejskim učinkovanjem bližje, kakor 5 km, z

artiljerijskim učinkovanjem bližje kakor 15 km za frontama. Minska vojna na kopnem se popolnoma ustavi. Bojne sile v zraku in privedeni baloni se morajo držati v 10 km širokem zračnem pasu za lastno demarkacijsko črto. Dela pri pozicijah za najsprednjimi žičnimi ovirami so dovoljena, ne pa taka, ki morejo služiti za pripravo napadov.

VII. S početkom pogajanj za premirje se spostanejo tele premirne komisije (zastopniki vsakega odgovarjajočega odseka fronte udeležene države), katerim je predložiti vsa vojaška vprašanja glede izvedbe pogojev premirja v zadevnih območjih:

1. Riga za Vzhodno morje;
2. Dvinsk za fronto od Vzhodnega morja do Disne;
3. Brest Litovsk za fronto od Disne do Prijposta;

4. Berdičev za fronto od Prijposta do Dnjestra;
5. Kolosvar in

6. Focani za fronto od Dnjestra do Črnega morja. Mejo med obema komisijama 5. in 6. določata ti dve komisiji v medsebojnem sporazu.
7. Odesa za Črno morje.

Tem komisijam se dado na razpolago neposredna, nekontrolirana dalekopisna (brežična vodstva) do domovinskih dežel njih članov. Napeljave se izvrše v lastni deželi do sredne med demarkacijskima črtama od zadevnih armadnih vodstev.

Tudi na rusko-turških bojiščih v Aziji se bodo ustanovile take komisije v sporazu med obema vrhovnima armadnima poveljniki.

VIII. Te pogodbe o premirju razvajajo pogodbo o mirovanju orožja z dne 3. decembra 1917 in vse dogovore glede mirovanja orožja ali premirja.

IX. Pogodbo sklepajoče stranke bodo vstopile neposredno po podpisu te pogodbe o premirju v mirovna pogajanja.

X. Izhajajoč od načela svobode, neodvisnosti in t-ritorialne nedotaknjenosti neutralne perzijske države, sta turško in russko vzhodno armadno vodstvo pripravljeni odpoklicati svoje čete iz Perzije. Stopila bosta čimprej v stisk s perzijsko vladjo, da uredita podrobnosti glede odpoklicanja čet in zagotovite korakov, ki so po teh načelih še sicer potrebni.

XI. Vsaka pogodbena stranka dobi en izvod tega dogovora v nemškem in russkem jeziku, ki jo podpišejo pooblaščeni zastopniki.

Razno.

Srečo, zdravje, veselje

v novem letu 1918

želite

vsem cenjenim prijateljem in odjemalcem
uredništvo in upravnštvo „Štajerca“.

Štajerci!

Leto se približuje zopet svojemu koncu in treba je izpregovoriti par besed, ki se tičejo naših prijateljev ter našega lista.

Ali nam je treba naglašati, da je „Štajerc“ tudi v preteklem letu svojo dolžnost v polni meri izvršil? Mislimo, da je to nepotrebitno! Kajti vsakdo ve, da je „Štajerc“ — kakor vedno preje, tako tudi med vojno — svojo dolžnost izpolnjeval kot glasilo avstrijsko mislečega, poštenega slovenskega ljudstva na Štajerskem in Koroskem. Svoje domovine nismo nikdar zatajili, proti njej nismo nikdar nastopali, — branili smo jo proti vsem napadom in naj so prišli ti napadi od katere koli strani. Napram ljudstvu pa smo istotako izpolnjevali svojo dolžnost kot zastopniki kmetov, obrtnikov in delavcev. Nam se ni šlo nikdar za osebno čast, nikdar za podlagonjo enega stanu proti drugemu; mi smo delovali vedno le za splošno gospodarsko izboljšanje, za vsem koristno delo. Vemo, da